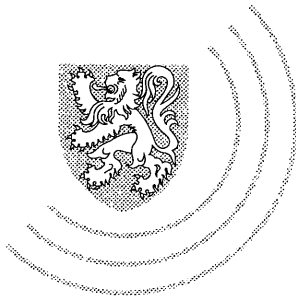

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

10 december 1996

ONTWERP VAN DECREET

basisonderwijs

OPMERKINGEN

van het Rekenhof

Zie :

451 (1996-1997)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen
- Nr. 4 : Motie
- Nr. 5 : Advies van de Raad van State

J 10-1.325.452 B1

Mijnheer de Voorzitter,

BETREFT : Onderzoek van het ontwerp van decreet basisonderwijs.
Stuk 451 (1996-1997) – Nr. 1.

Het Rekenhof heeft het ontwerp van decreet basisonderwijs summier onderzocht. Het legt zijn opmerkingen over volgende onderwerpen ter overweging voor.

1. Afwijkingen op de rationalisatie- en programmatienormen

Volgens de Memorie van Toelichting werden de bepalingen betreffende de rationalisatie en programmatie in het ontwerp van decreet opgenomen om gevolg te geven aan de vraag van de Raad van State om de essentiële elementen met betrekking tot de organisatie en de subsidiëring van het onderwijs decretaal te regelen. Artikel 24, § 5, van de gecoördineerde Grondwet bepaalt immers dat de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet.

Artikel 125 van het ontwerp van decreet voorziet in de mogelijkheid dat de regering afwijkingen toestaat op de rationalisatie- en programmatienormen. Terwijl in paragraaf 1 van dit artikel gesteld wordt dat de regering de voorwaarden, de toekenningsprocedure en de aard van de afwijkingen vastlegt, wordt dit voor de afwijkingen toegestaan op grond van paragraaf 2 niet voorzien. In paragraaf 2 wordt enkel bepaald dat de afwijkingen worden toegestaan met het oog op uitzonderlijke omstandigheden. Door de vaagheid van het begrip "uitzonderlijke omstandigheden" is het niet denkbeeldig dat de decretaal vastgestelde regeling door deze af-

n de heer Voorzitter van het Vlaams Parlement.

wijkingsmogelijkheid wordt miskend. Deze verregaande discretionaire bevoegdheid van de regering is niet conform met de bekommernis om de essentiële elementen van de regeling decretaal vast te leggen. Het Rekenhof vraagt dan ook te overwegen of er geen beperkingen moeten worden ingevoerd. Zo zou kunnen worden bepaald dat de regering elke afwijkingsbeslissing motiveert, waarbij niet het particuliere belang van de school doorslaggevend mag zijn, maar wel het algemeen belang. Tevens zou vereist kunnen worden dat de regering haar afwijkingsbeslissingen met de bijbehorende motivering aan het Vlaams Parlement mededeelt.

2. De herverdeling en overdracht van lestijden

Een herverdeling of een overdracht van lestijden is slechts toegestaan wanneer die decretaal is geregeld. Artikel 142 van het ontwerp van decreet voorziet in een regeling. Het is echter ongerijmd dat voor een overdracht van lestijden naar een school van een ander schoolbestuur geen voorwaarden worden bepaald in 3°, van artikel 142, terwijl een herverdeling, binnen eenzelfde onderwijsniveau, van lestijden tussen scholen van hetzelfde schoolbestuur volgens 2°, van hetzelfde artikel niet meer mag bedragen dan drie procent van het lestijdenpakket dat het voorgaande schooljaar was gefinancierd of gesubsidieerd. De zinsnede "binnen eenzelfde onderwijsniveau" kan bovendien verwarring stichten omdat in 1°, van artikel 142, de overdracht, binnen eenzelfde school, van lestijden tussen het kleuteronderwijs en het lager onderwijs juist geregeld wordt. In 3°, komt deze voorwaarde ("binnen eenzelfde onderwijsniveau") overigens niet voor.

3. Samenwerkingsovereenkomsten

Hoofdstuk XII van het ontwerp van decreet voorziet in een regeling voor de samenwerkingsovereenkomsten. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat de regeling bewust summier werd gehouden. De betrokken schoolbesturen oordelen zelf wat de overeenkomst kan en moet bevatten. Het ontwerp van decreet laat niet alleen samenwerking toe tussen scholen van het basisonderwijs onderling, maar ook met scholen uit het secundair onderwijs. Luidens paragraaf 2, 2°, van artikel 173 van het ontwerp kunnen scholen personeel uitwisselen. Dit kan een wijziging inhouden van de toestand van de betrokken personeelsleden wat de vereiste of voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen betreft, de toe te kennen weddenschaal en eventueel de administratieve stand waarin de betrokken personeelsleden zich bevinden. Omwille van de rechtszekerheid is het aangewezen dat het decreet over deze aangelegenheden duidelijkheid schept.

4. De verjaringsregels

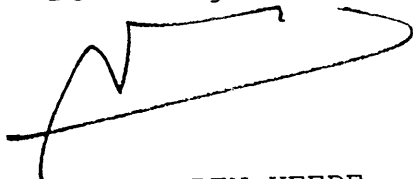
Luidens artikel 67, eerste zin, van het ontwerp draagt elk schoolbestuur de kosten van en financiële verantwoordelijkheid voor de organisatie van het onderwijs in zijn scholen en vestigingsplaatsen. Hoewel paragraaf 2 van artikel 73, bepaalt dat de salarissen door het departement rechtstreeks en maandelijks aan de betrokken personeelsleden worden uitbetaald, bekomt volgens paragraaf 1 het schoolbestuur voor haar personeelsleden een salaris. Gelet op de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen lijkt het aangewezen dat onterecht uitbetaalde salarissen of salarisgedeelten binnen de verjaringstermijn steeds van het schoolbestuur kunnen worden teruggevorderd. In artikel 174, § 1, van het ontwerp wordt evenwel bepaald dat een ten onrechte uitbetaalde salarisgedeelte teruggevorderd wordt van het betrokken personeelslid indien het schoolbestuur niet verantwoordelijk is voor de ten onrechte uitbetaling. Overigens wijst het Rekenhof op de vaagheid van het begrip "niet verantwoordelijk" wat gemakkelijk tot betwistingen kan leiden. Onder de huidige wetgeving kunnen de ten onrechte uitbetaalde weddentoelagen binnen de verjaringstermijn steeds worden teruggevorderd bij de inrichtende macht, zo merkte het Rekenhof op in zijn brief van 19 december 1994, kenmerk N 10 J 842.970 B4, gericht aan de Vlaamse Minister van Onderwijs. In dezelfde brief vroeg het Rekenhof te overwegen de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht gepaard te laten gaan met een langere verjaringstermijn. In tegenstelling tot wat gesteld wordt in de Memorie van Toelichting bij het voorliggende ontwerp van decreet heeft het Rekenhof de korte verjaringstermijn, geïntroduceerd door artikel 198 van het decreet betreffende het onderwijs II van 31 juli 1990, niet zonder meer geaccepteerd. In zijn brief van 12 april 1994 wenste het Rekenhof reeds te vernemen op welke wijze de korte verjaringstermijn redelijkerwijze met de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht kan worden verzoend. Ook nu dringt het aan te overwegen om de verjaringstermijn ten aanzien van de inrichtende machten te verlengen. Niet in alle gevallen kunnen immers de dossiers betreffende de financiering of subsidiëring van de scholen en hun personeelsleden binnen het jaar volledig afgehandeld worden. Vooral bij betwisting kan deze duur overschreden worden en kan zich het probleem van terugvordering stellen.

Ten slotte wijst het Rekenhof erop dat het in zijn brief van 24 september 1993, kenmerk N 10 J 842.970 B1, gericht aan de Vlaamse Minister van Onderwijs, over artikel 198 van bedoeld decreet van 31 juli 1990 eveneens zijn juridische bekommernis heeft geuit omtrent de decretale bepalingen die afwijken van die van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele

van de Staat en de provinciën. Tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, is, krachtens artikel 71, § 1, van dezelfde wet, op de Gemeenschappen en de Gewesten de wet van 6 februari 1970 van toepassing. Dezelfde bekommernis uit het Rekenhof nu opnieuw bij de verjaringsbepalingen in het voorliggend ontwerp van decreet.

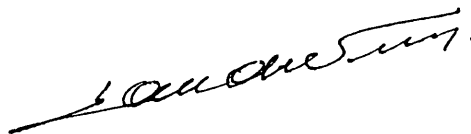
Een afschrift van deze brief wordt heden, ter informatie, gezonden aan de heer Minister-President van de Vlaamse regering en de heer Minister Vice-President van de Vlaamse regering, Vlaams Minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken.

Op last :
De Hoofdgriffier,

F. VAN DEN HEEDE.

Het Rekenhof :
De Eerste Voorzitter,

J. VAN de VELDE.